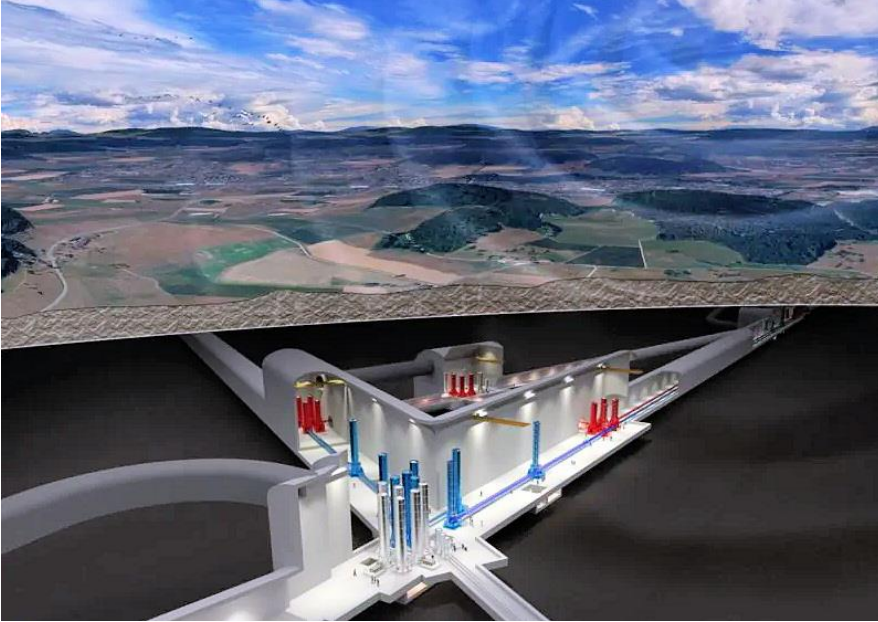

Veldekegazet

Verschijnt onregelmatig

De Einsteintelefoon

Op de agenda staat voor komende bijeenkomst op 4 oktober een inblik in de plannen om een meetinstrument te ontwikkelen voor het meten van zwaartekrachtgolven. Dr. Gideon Koekoek, theoretisch natuurkundige aan de UM, neemt ons mee in de doelstelling, de uitwerking en de stand van zaken van dit project. EenVandaag van de AVRO/TROS meldt daarover het volgende:

Het project de Einstein Telescoop moet een geavanceerd meetinstrument worden dat zwaartekrachtgolven kan meten. Deze golven geven informatie over 'de meest extreme gebeurtenissen' van het heelal, schrijven de projectontwikkelaars op hun website. Bijvoorbeeld over het bestaan van zwarte gaten en neutronensterren en ook over de eerste momenten van de oerknal. De telescoop moet tot duizend keer meer zwaartekrachtgolven vinden dan zijn voorgangers.

De provincie Limburg en de Nederlandse wetenschappers willen de Einstein Telescoop graag in Zuid-Limburg bouwen, maar ze zijn nog in competitie met Italië, dat hem graag op Sardinië wil realiseren. Beide locaties zijn in de ESFRI-aanvraag opgenomen, dat wil zeggen dat het bouwen van de faciliteit op die locatie als belangrijk wordt gezien voor toponderzoek. Wie van de twee de uiteindelijke kandidaat wordt, hangt af van de financiële steun die zij van wetenschappers en andere landen ontvangen. In totaal deden meer dan 700 wetenschappers van 41 onderzoeksinstituten in Europa de aanvraag voor de Einstein Telescoop.

De uitzending van EenVandaag is terug te vinden op de webpagina onderaan:

[Tv-rapportage 1V](#)

We zullen doorgaan.....?

Inmiddels zijn we met elkaar zo'n jaar of tien onderweg en zien we elkaar in wisselende samenstelling elke eerste vrijdag van oktober. De positieve reacties hebben ons ertoe gebracht om niet bijvoorbeeld elke vijf jaren, maar ieder jaar een dag te organiseren. Dat heeft, gezien onze levensfase zo z'n charme. Maar er zijn momenten waarop we ons afvragen of we aan de laatste keer toe zijn en zelfs of we moeten afblazen? Het meest pregnante moment dient zich aan zo rond eind augustus. Ondanks onze bede om tijdige aanmeldingen te mogen ontvangen, moeten we hopen tot meestal half september, vooraleer we weten of we voldoende mensen hebben voor een oploop. Ook dit jaar weer hetzelfde patroon. We zijn nu op de helft van het gemiddelde aantal gewenste deelnemers en we hebben met elkaar afgesproken dat we na deze editie bij elkaar gaan zitten met de vraag of we verder gaan?

Dus mannen laat ons weten of je erbij bent aanstaande oktober. We missen nog een aantal vaste jongens.

Af en toe krijgen we een reactie die ons aan het denken zet. Sommigen laten weten dat ze graag zouden willen deelnemen, maar helaas verhinderd zijn vanwege fysieke ongemakken. Wat ons betreft is deelname mogelijk, als dat kan, door het inzetten van een begeleider of begeleidster uit eigen omgeving. Mocht het aan de orde zijn, neem contact op met onze secretaris John Candel.

Je kunt je, liefst zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk tot 15 september aanmelden door € 55,00 over te maken op de rekening van onze penningmeester Jules Meijer: IBAN: NL35 RABO 0368 2589 55 t.n.v. JEWV Meijer.

Of via het betaalverzoek (tikkie) via onderstaande link:

[Betaalverzoek deelname reünie](#)

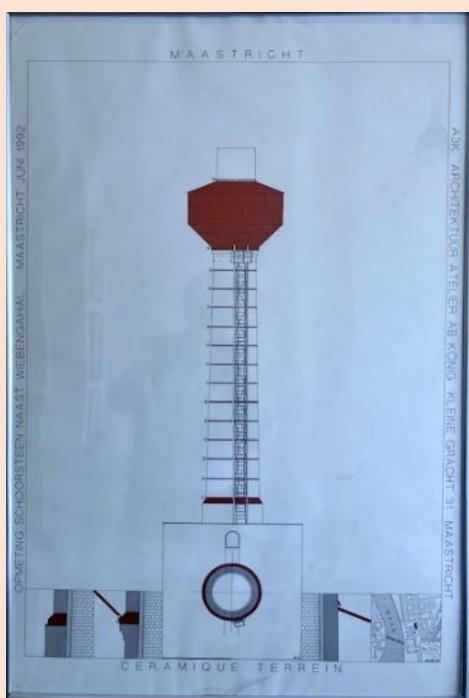
Dr. Paul Bronzwaer 1936 – 2024

In mei 2024 overleed Paul Bronzwaer. Paul was oud-leerling van het Veldeke. Hoewel hij leraar Franse taal en letterkunde was aan de PPW, hebben velen van ons hem gekend of meegemaakt. Ooit leidde hij ons gezelschap rond door de Scharck en vertelde gloedvol over het verblijf van G1's van de Amerikaanse Old Hickorydivisie in de mergelgangen waar ze aan de vooravond van Kerstmis 1944 bijeen waren om kort daarna te vertrekken naar het front. Paul heeft diverse publicaties op zijn naam staan waardoor hij de onofficiële eretitel van Stadshistoricus verwierf. In 2009 promoveerde Paul in Leiden op het proefschrift Maastricht en Luik bezet Een comparatief onderzoek naar vijf aspecten van de Duitse bezetting van Maastricht en Luik tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een handelseditie verscheen in de Maaslandse monografieën. (nr. 73.)

Een goed idee, de toren van Ab

Kwaliteit komt vroeg of laat naar boven. Zo ook een idee van onze vaste reünist Ab König. Ab is zoals we weten architect. In zijn streven naar moderne ontwerpen heeft hij nooit het belang en de positie van ons erfgoed uit het oog verloren. Sterker nog, steeds opnieuw heeft hij op de bres gestaan voor de schoonheid die de spanningsvolle relatie tussen oud en nieuw kan opleveren. Zo heeft hij gedurende decennia geijverd voor het behoud en later het reconstrueren van een fabrieksschoorsteen van de voormalige Céramique. Uiteindelijk kwam het er niet van om redenen van gebrek aan geld of misschien wel verbeeldingskracht. In De Limburger van 9 juli 2024 is te lezen dat de initiatiefgroep MaasSaam het idee van Ab opnieuw heeft omarmd. Ab weer blij en Maastricht mag hopen op een nieuwe eyecatcher. En wij trots op onze Ab!

Waarvan akte

Dat Ad Veenhof zich na zijn repatriëring naar Maastricht gedeisd zou houden was natuurlijk niet te verwachten. Wie een trekpaard nodig had, heeft zelden tevergeefs een beroep gedaan op Ad. Van de UM tot de samenwerkende restaurateurs, van de Maastrichtse gevelstenen tot Waarvan Akte.

Welnu dat laatste lijkt een interessante groeibriljant. Onder aanvoering van Ad heeft de stichting Limburgse Oorkonden een begin gemaakt met het ontsluiten door digitalisering en publicatie van 525 Limburgse oorkonden. Het begin is gemaakt met 113 oorkonden van de collecties van Thorn en Sint Gerlach.

Ga op zoek naar een interessante bron over ons verleden waarin de communicatie een tikkeltje anders verliep dan in onze dagen.

<https://waarvanakte.eu/>

PS: wie weet ontdekken Ad en de zijnen nog het oorspronkelijke exemplaar van de Alde Caerte

Boeken

Soms komen er boeken voorbij waarvan je denkt dat het voor anderen plezierig of interessant zou zijn als ze ervan weten. Zo ook voor wie ooit verbonden is of was met het Veldekecollege of Maastricht. Hieronder enkele tips.

Het Cicero

Sommigen van ons hebben het boek al gelezen. De waardering die we hebben genoteerd loopt nogal uiteen. "Het Cicero" van oud-Veldekeleerling Theo Engelen gaat onmiskenbaar over het Henric van Veldekecollege in een periode rond de tijd waarin wij op school zaten. (Cubacrisis 1962). De auteur wisselt van perspectief en kruipt beurtelings in de huid van enkele (herkenbare) leraren, personeelsleden en leerlingen. Behalve dat het een min of meer satirische roman is over een middelbare school, de leraren en de leerlingen, zoals er zoveel zijn, heeft dit boek een extra onderhoudende waarde voor wie in die jaren het katholieke onderwijs aan ons college heeft mogen genieten of ondergaan. Voor enkele uren met een glimlach of een uitgestelde verontwaardiging.

Pummy

Wie van ons herinnert het zich niet? Een jonge Maastrichtenaar van Sint Pieter maakt furore bij MVV als buitenspeler. Gerard 'Pummy' Bergholtz. Deze toen razendsnelle snotneus maakt begin mei 1961 zijn debuut in het Nederlands elftal tegen Hongarije. De KNVB honoreert de wens van de Belgische voetbalbond om Zuid-Nederland de eerste helft van de wedstrijd op de televisie te onthouden. Dat leidt in Maastricht tot hevige protesten en een demonstratie. Spandoeken met teksten als 'veer wèlle Pummy gans zien' worden haastig in elkaar geflanst. Prins Dré d'n Ierste (André Abrahams), de Belgische consul in Maastricht Ubachs en zelfs onze bloedeigen Jeng Tans in de Tweede Kamer, komen eraan te pas. De Volkskrant van 28 april 1961 rapporteert erover en meldt dat de zeer drukke oloploop waardig is verlopen. In dezelfde editie staat een kleiner rapportje waarin wordt gemeld dat in de binnenstad onrust was en een bus met Belgen is belegerd. Voor het stadhuis heeft de burgemeester Michiels van Kessenich deze bus persoonlijk moeten ontzetten. In de hele binnenstad werd Belgische auto's het rijden belet. Toen er een steen naar een agent werd gegooid greep de politie hard in. Twee belhamels van zestien jaar zijn ingesloten. Een Maastrichtenaar meldt dat dit de eerste grote demonstratie in Maastricht was sedert de roemruchte Zinkwitstaking van 1929. Boeiende tijden! De wedstrijd werd met 0-3 verloren, dat weten we. Maar hoe is het met de tv-uitzending afgelopen? En wie waren de twee belhamels die opgepakt zijn? Op het Veldeke liepen er ook een paar rond die wat striemen van de bullenpees over hun rug hadden. Het antwoord op deze vragen en nog veel meer staat in het gloednieuwe boek "PUMMY"-Gevleugeld en gedreven. Auteurs zijn de Maastrichtenaars Paul van Grinsven en Ton König. Het boek wordt op 29 augustus gepresenteerd in Rotterdam. We zijn benieuwd.

Last van het verleden

Over 't Groet fabrik, alias De Koninklijke Sphinx, doen al generaties lang smakelijke en onsmakelijke verhalen de ronde. Trots, afkeer schuld en boete, gevoelens die, al naar gelang het gepreksgezelschap, strijden om de koppositie. Diverse auteurs hebben zich in het verleden gewaagd aan geschiedschrijving of aan romans in het dialect of in het Nederlands. Wat opvalt is dat nogal wat zgn. kenners zich schuldig maken aan npraterij en geschiedvervalsing, dit tot in de gemeenteraad toe! Maar ach....

Kortom tijd voor een serieuze studie. De historicus en journalist Caspar Cillekens schreef een rijk gedocumenteerd en geïllustreerd boek over het familiebedrijf van de Regouts "Last van het verleden|De Sphinx en Maastricht". Het boek, dat begin 2024 is gepresenteerd onder grote belangstelling en in aanwezigheid van de nazaten van Petrus Regout, gaat uitgebreid in op de rol en de betekenis van de onderneming voor de stad en de inwoners. Duidelijk wordt ook dat niet alle telgen van de familie Regout, qua reputatie, op een hoop geveegd kunnen worden. Een goed geschreven en zeer lezenswaardig beeld van deze pur sang Maastrichtse onderneming, de ondernemers en de tijdsomstandigheden.

